

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)

5 iuliu st. v.

17 iuliu st. n.

Ese in fiecare duminică.

Redacțiunea în

Közép-uteza nr. 395.

Nr. 27.

ANUL XXIII.

1887.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei

Că tot aceeaș

Că tot aceeaș gingașe, cuminte,
Sunt pentru tine și astăzi ca odată,
Nu-ți cred. — se poate — o vreme 'ndepărtată
E tot, de ce tu i-ți aduci aminte.

Să n'amintim de farmecul d'odată,
Sunt vremuri cari trebuie uitate,
Să fie-acele chiar schintei picate
Din focul unei dragoste curată.

La visuri dulci, viața nu me 'ndemână,
Au fost, s'au dus, și n'o să-mi vină ără;
Tu porți în tine-o dalbă primăveră,
Eu 'n sinul meu simțesc sfârșit de toamnă.

Când pierе toamnă, vine erna rece,
Și poate fi grozavă ca și mórtea,
O, erna grea, precum ne 'mbie sórtea.

Dar în natură, decât erna trece,
Sosceșe 'n locu-i dulcea primăveră,
Ce mie vecinic n'o să-mi mai apară.

Lucreția Suciu.

Iléna Simiđiana.

fost odată ca nici odată, etc.

A fost odată un împărat. Acel împărat mare și puternic bătuse pe toți împărații de prin pregiurul lui și-i supusese. încât își întinsesе hotarele împărăției sale pe unde a întărcat dracul copiii. și toți împărații cei bătuti eră indatorati a-i da câte un fiu d'ai sei ca să-i slujescă de ce ani.

La marginea împărăției lui mai eră un alt împărat carele. cât a fost tinăr, nu se lăsase să-l bată: când cădea câte un părjol asupra țării sale, el se făcea luntre și punte și-și scăpă țera de nevoiă; ér după ce ajunse la bătrânețe, se supusese și el împăratului celui mare și tare, fiindcă n'avea încotro. El nu șcinea cum să facă, cum să drégă, ca să implinescă voia acelui împărat de a-i trimite pe unul din fiii sei, ca să-i slujescă: fiindcă n'avea băeți, ci numai trei fete. Dintr'acesta el sta pe gânduri. Grijea lui cea mare eră ca să nu credă acél împărat că el este zăcaș și se înderătniceșce a-i trimite vre-

un fiu, din care pricină să vină să-i iea împărăția, ér el cu fetele lui să móră în ticăloșie, în sărăcie și cu rușine.

Vedënd fetele pe tată-seu tot supărat, se luaseră și ele de gânduri, și nu șcinea ce voie să-i facă ca să-l mai inveselescă. Decă vedură și vedură că nimic nu-i este pe plac, fata cea mai mare își luă inima în dinți și-l întrebă într'o ți la mész, că de ce este supărat:

— Au purtarea noastră nu-ți place? i đise ea. Au supuși Măriei Tale sunt reși și arțăgoși de-ți pricinuesc atata mahnire? Spune și noue, tată, cine este vipera aceea care nu-ți dá pace și-ți otrăvesce bătrânețele, și ne făgăduim chiar a ne jertfi, decât acesta va puté să-ți aline ore cum mahnirile; căci numai tu, tată, ești mângăerea noastră. după cum pré bine șcii; ără noi nici odată n'am eșit din cuvântul teu.

— De asta, așa este: n'am a me plânge de nimic. Nu mi-ați călcat porunca nici odată. Dară voi, dragele mele, nu puteți să-mi alinați durerea care-mi pętrunde sufletul. Voi súnțeti fete, și numai un băet m'ar scóte din nevoia în care me aflu.

— Eu nu înteleg, đise fata cea mare, de ce ascunđi de noi isvorul mahnirilor tale, tată: spune, că eu étă súnț gata a-mi da viața pentru tine.

— Ce să șcii voi face, dragele mele! De când súnțeti pe lumea asta albă, voi ați umblat cu furca, cu acul, cu rėsboiul: șcii tórce, cöse, țese. Numai un vítěz me póte mântui, care să șcie să resucescă buzduganul, să mănuescă sabia cu virtute și să călărescă ca smeu paraleu.

— Ori cum, tată, spune-ne și noue, că dóră nu s'o face gaură în cer, decât vom șci și noi ce lucru te amăreșce.

Decă vedú împăratul că-l întetesc fetele cu rugăciunile, đise:

— Étă copilele mele, de ce súnț tot trist. Voi șcii că nimeni nu s'a putut atinge de împărăția mea cât am fost tinăr, fără să-și capete alageoa și fără să se ducă rușinat de unde a venit. Acum peraldnicele de bătrânețe mi-au secat totă virtutea; brațul meu e slăbănogit, nu mai póte să invertescă paloșul de să se cutremure vrăjmașul. Șoimulénul meu, pentru care p'aci-p'aci eră să-mi perđ viața până l'am dobândit, a îmbetrănit și el; este un răpciugos; abia își tirie și el viața de ađi pe máne. Altă dată abia ne arętăm înaintea vrăjmașului și, să te ții párleo! i sfărăiă călcăele din naintea feții mele? dară ađi, ce să ve mai spui? voi șcii că m'am supus celui mai mare și mai tare împărat de pe fața pământului.

Inse la densusul este obiceiul ca toți supușii împărăției să-i trimită câte un fiu, să-i slujescă zece ani, și eu ve am numai pe voi.

— Mă duc eu, tată, și se fata cea mare, și mă voi silii din toate puterile mele să te mulțumesc.

— Mă tem să nu te întorci fără nici o ispravă. Cine știe ce incurcătură vei face pe acolo, de să nu-i mai dea nimeni de căpătâi, cât hâu!

— Tot ce știu, tată, și me făgăduiesc, este că nu te-oi da de rușine.

— Decă este așa, pregătește-te și te du.

Când auți fata că tată-seu i dă voie să mērgă, nu mai putea de bucurie. Punea la cale tot pentru drum; și se întorcea numai într'un călcăiu, când poruncia și aședă lucrurile de călătorie. Iși alegea calul cel mai de frunte din grajdurile împărătești, hainele cele mai mândre și mai bogate, și merinde ca să-i ajungă un an de zile.

După ce tată-seu o vedu gata de plecare, i dete povețele părintești de cum să se porțe, cum să facă ca să nu se descopere că e fată. O învăța tot ce trebuia să știe un viteț care merge la o așa slujbă înaltă, și cum să se ferescă de bārfe și cleвете, ca să nu fie urită și nebagată în sēmă de ceialaltii fii de împărat. Apoi i duse:

— Pasă, cu Dumneșeu, ficia mea, și adu-ți aminte de învățăturile mele.

Fata eși din curte ca fulgerul; n'o mai ținea pământul de bucurie; într'o clipă nu se mai vedu. Și decă n'ar fi stat mai încolo să-și aștepte boerii și carăle cu merinde, acestea s'aru fi pierdut, fiindcă nu puteau să se țină după densa.

Impăratul i eși pe de altă parte înainte, mai la marginea împărăției, fără să știe ea: aședă îndată un pod de aramă, se făcū un lup și se ascunse sub pod. Când eră să trecă ficia-sa, de odată eși de subt acel pod, cu dinții rânjiți și clănțănând de te luă grōza; se uită drept la densa cu niște ochi cari strălucia ca doue făclii, și se repezi la ea ca să o sfășie. Fata, care inghețase sângele în ea de frică, își perduse cumpetul, și decă calul nu făcea o săritură la o parte, lupul infigea ghiarele într'ēnsa; ea o luă la sănătōsă înapoi. Tată-seu, care se întorsese înaintea ei, eși să o intimpine și-i duse:

— Nu-ți spuneam eu, fata mea: că nu toate mușcele fac miere?

— Așă este, tată, dară eu n'am știut că, ducēndu-me să slugesc unui împărat, am să me lupt și cu fiare sēlbatice și turbate.

— Decă este așa, duse împăratul, ședii acasă de-ți veđi de fuse și mosōre, și Dumneșeu să aibă milă de mine, ca să nu mă lase a muri rușinat.

Nu trecū mult și se cerū și fata cea mijlocie să se ducă densa; și să legă că ea își va pune toate puterile să-și sfērșescă slujba ce luă asupra-și.

După multe rugăciuni și făgădueli, se înduplecă tată-seu și o lāsă și pe densa să se ducă; dară păți și ea ca soru-sa cea mare, și intimpinând-o tată-seu când se întorcea, i duse:

— Ei, fata mea, nu ți-am spus eu că nu se mânăncă tot ceea ce sbōră?

— Adevērat este, tată, așa mi-ai dīs; dară prē eră grozav acel lup. Unde deschisse o gură de să me imbuce dintr'odată, și unde se uită cu niște ochi din cari par'că eșiau niște săgeți de me săgetau la inimă!

— Ședii acasă dară, i respunse împăratul, de veđi de cōda mătūrei și de zarzavaturile dela bucătărie.

Mai trecū ce mai trecū, și étă că și fata cea mică duse tatălui seu într'o đii când ședeau la mēsă:

— Tată, lasă-mē și pe mine să fac o cercare; lasă-mē, rogu-te, să me duc și eu să-mi cerc norocul.

— De ore-ce surorile tale cele mai mari n'au putut-o scōte la căpētēiu, me mir cum îți mai vine să vorbești de tine, care nu știi nici cum se mânăncă māmăliga.

Și se cercă în tot felul să-i tae pofta de plecare, dară în zădar.

— Pentru dragostea ta, tată, mai duse ea, voi face pe dracul în patru, numai să isbutesc; inse decă Dumneșeu imi va sta împotrīvā, me voi întorče erāși la tine și fără să me rușinez.

Se mai împotrivi tată-seu, se mai codi; dară fia sa îl birui cu rugăciunile. La urmă de tot duse împăratul:

— Decă este așa, étă îți dau și ție voie, să vedem ce procopselā a să-mi faci. Ce-aș mai ride să te ved întorcēndu-te cu nasul în jos!

— Vei ride, tată, cum ai ris și de surorile mele, fără de toate astea să le scađă cinstea.

Fata împăratului, decă vedu că tată-seu i dete voie, se gāndi mai întēiu pe care din boerii cei bētrāni să lea de povețuitori. Și până una-alta, ea își aduse aminte de vitejii tatălui seu din tinerete și de calul seu. Se duse deci la grajd ca să-și alegă și ea un cal. Se uită la unul, se uită la altul, se uită la toți caii din grajduri, și de nici unul nu i se prindeau ochii, de și erau armāsarii și caii cei mai buni din totā împărăția. În cele mai de pe urmă dete și peste calul tatălui seu din tinerete, răpciugos, bubos și zăcēnd pe cōste. Cum îl vedu, se uită la el cu milă și par'că nu se îndurā să se depărteze de el.

Calul decă vedu așa, i duse:

— Se vede, că pentru iubirea ce ai cătră împăratul, stăpānă, te uiti așa de gales la mine. Ce pui de voinic erā în tineretele lui! Multe isbāndi am mai făcut noi amēndoi! Dară de când a îmbētrānit, nici pe mine n'a mai încălecat altul. Și decă mă veđi așa de jigărit, este că n'are cine să mă hrānescă ca el. Astāđi, uite, de m'ar ingrigi cineva cum să-mi priescă mie, în zece zile m'aș face de nu m'aș da pe zece ca d'al de astia.

Atunci fata duse:

— Și cum trebuie să te ingrigescă?

— Să mă spele în toate đilele cu apă neincepută, să-mi dea orđul fert în lapte dulce ca că-l pot rōde, și pe fiecare đii o baniță de jaratec.

— Când aș șci că-mi vei fi de ajutor să sfērșesc ce am pus de gānd, mai-mai că aș face așa precum đici tu.

— Stăpānă, duse calul, fă cercarea asta, și nu te vei căi.

Calul erā nāsdrāvan.

Fata împăratului ingriji de cal tocmai precum i duse el.

La a zecea đii unde se scuturā odată calul, și se făcū frumos, gras ca un pepene și sprinten ca o căpriōră. Apoi uitāndu-se vesel la fata împăratului, duse:

— Să-ți dea Dumneșeu noroc și isbāndă, stăpāna mea, că m'ai ingrijit și m'ai făcut să mai fiu odată pe lume cum dōriam. Spune-mi tu care este pașul teu, și poruncește-mi ce trebuie să fac.

— Eu voi să merg la împăratul cel mare și tare, vecinul nostru, ca să-i slujesc, și-mi trebuie pe cineva care să me povātuescă. Spune-mi pe care din boerii să aleg?

— Decă vei merge cu mine, i duse calul, habar să n'ai; nu-ți trebuie pe nimeni. Te voi sluji cum am slujit și pe tată-tēu. Numai să m'ascuți.

— Decă este așa, de ađi în trei đile plecăm.

— Și chiar acum decă poruncești, i respunse calul.

Fata împăratului cum auđi acēsta, puse toate alea la cale pentru drum. Iși luă niște haine curate,

dară fără podobe, nițele merinde și ceva bani de cheltuială, încăleacă calul, și venind înaintea tatălui său i dișe :

— Rămâi cu Dumnezeu, tată, și să te găsesc sănătos !

— Cale bună, fata mea, i dișe tată-sau. Tote ca tote, numai povețele ce ți-am dat să nu le uiți nici odată. Și la ori ce nevoie mintea ta să fie pironită la Dumnezeu, de unde ne vine tot binele și tot ajutorul.

După ce se făgădui că așa va face, fata porni.

Ca și la celelalte fete, tată-sau dete pe de altă parte și-i eși înainte, aședă erăș podul de aramă și o așteptă acolo.

Pe drum calul spuse fetei cu ce tertipuri amblă tată-sau să-i incerce bărbăția, și o povățui ce să facă ca să scape cu fața curată. Ajungend la pod, unde se năpusti asupra ei un lup cu niște ochi turburați și sgâiți de băgă flori în ôse, cu o gură mare și cu o limbă ca de ditaniă turbată, cu colții rinjiți și clântânind de pare-că nu mâncase de o lună de dîle ; și când să infigă ghiarele sale cele sfășitôre, fata dete călcăe calului, și unde se răpeđi asupra lupului cu paloșul în mână de să-l facă mici fărîmi ; și decă nu se da în laturi lupul, în doue îl făcea cu paloșul : căci ea nu glumiă, fiind că-și pusese credința în Dumnezeu, și doria ca vrënd nevrënd să implinescă slujba ce și-o luase asupra.

Ea trecu podul mândră ca un voinic. Tată-sau se miră de vitejia ei și dând pe de altă parte, eși mult înaintea ei, aședă un pod de argint, se făcu un leu și acolo așteptă.

Calul spuse fetei peste ce o să dea și o invetă cum să facă să scape și de astă ispită. Cum ajunse fata la podul de argint, unde i eși leul înainte cu gura căscată, de să o imbuce cu cal cu tot, cu niște colți ca cei de fildes și cu niște ghiare ca secerile și răcniă de se cutremurau codrii, și câmpiele vuiău de-ți luă auđul. Numai uitându-se cineva la capul lui cel căt banița, și la cōma aia ce sta ridicată în sus și sbêrlită, ar fi inghețat de frică. Dară fata împêratului, îmbărbătată de cal, se năpusti odată într'ensul cu sabia golă în mână, încat decă nu fugiă leul sub pod, în patru îl făcea. Atunci trecu podul, mulțumind lui Dumnezeu și neștiind ce o mai așteptă.

Fata împêratului, care nu eșise din casă de când o făcuse mă-sa, se miră și sta în loc uimită vedend frumusețile câmpului. Aci i veniă să descălece ca să adune câte un mănuchi de flori din mulțimea aia ce acoperiă văile și delurile, flori de cari nu mai veduse ea : aci i veniă să se dea la umbră sub câte un copaciu nalt și stufos, în care miile de paseri cântau fel de fel de cântece, așa de duiöse de erau în stare să te adormă : și aci în urmă să se ducă la câte un șipot de apă limpede ca lacrima, ce isvoriă din câte un colț de pētră din cōstele delurilor : susurul acestor isvōre o făcea să se uite galeș la ele și-i plăcea să le vedă curgerea lor cea șerpuită ce alunecă pe pământ, incungurate de mulțime de floricele și verdetă de primăveră. Dară la tote astea calul o îmbărbătă și-i da ghies să mērgă înainte și să-și cate de drum. El i spunea că voinicii nu se uită la d'al de astea, de căt după ce duc trebile la capēt bun. I mai spuse că are să mai dea de o cursă pe care i-o intindea tată-sau, și o și invetă cum să facă să esă și de astă dată biruitōre.

Fata ascultă cu tote urechile și făcu precum o invetă calul, fiindcă vedu ea că tote invetăturile lui i es în de bine, și din cuvēntul lui nu se abătea.

Tată-sau, ca și dela rând, dete pe de altă parte și-i eși înainte, aședă un pod de aur, se făcu un bă-

laur mare cu douespredece capete și se ascunse sub acel pod.

Când fu ca să trecă fata pe acolo, unde i eși înainte bălaurul plesnind din cōdă și incolăcindu-se ; din gurile lui eșiă văpaiă de foc, și limbile i jucău ca niște săgeți arđetōre ; cum îl vedu fata că este așa de grozav, niște recori o apucară și i se făcu pērul măciucă de frică. Calul decă simți că fata se perde cu firea, o îmbărbătă erăș și-i aduse aminte ce o invetase să facă ; eră fata împêratului, după ce mai prinse nițică inimă, strînse frēul calului cu mâna stângă, i dede călcăe și cu paloșul în drepta se repeđi asupra acelu bălaur.

Un cēs ținu lupta. Calul o potrivia cum să vină tot cam la o parte ca să-i rețeze vre-un cap : dară vrăjmașul se păziă și el destul de bine. În cele mai de pe urmă, isbuti fata să rănescă pe bălaur. Atunci dându-se de trei ori peste cap, se făcu om.

Fetei nu-i veniă să cređă ochilor când vedu pe tată-sau înaintea ei : eră el luând-o în brațe și sărutând-o pe frunte, i dișe :

— Ved că tu ești voinică, fata mea, și bine ai făcut de ți-ai luat calul ăsta ; căci fără dēnsul te-ai fi întors și tu ca și surorile tale. Am bună nădejde să isprăvești cu bine slujba, cu care te-ai însărcinat de bună voe. Numai adu-ți aminte de povețele mele și să nu eși din cuvēntul calului ce ți-ai ales. Să ne vedem sănătoși !

— Să te audă Dumnezeu, tată, i respunse fata, și să te găsesc sănătos.

Apoi sărutând mâna tatălui său, se despărțiră.

După ce merse cale lungă depărtată, ajunse la niște munți mari și înalți. Intre munți intalni doi smeii ce șe luptau de noue ani și nu puteau să se dovedescă unul pe altul. Lupta eră pe mōrte ori pe vieță. Cum o vedură ei, cređend că este un voinic, unul i dișe :

— Fēt-frumos, fēt-frumos, vin'o de taiă pe ăst dușman al meu, că ți-oi căde și eu vre-odată bun la ceva.

(Va urmă)

P. Ispirescu.

Suferinței!

! palidă, tristă feciōră,
Cum pururea me urmărești
Și dai sentințe ca să mōră
Atâtea visuri omenesci !

M'ai îndrăgit așa de bine,
Căt ăiaa nōptea 'n sin me porți,
Și nici c'ai fi fără de mine
Și nici c'ar fi făr' de tin' mōrți !

De creșce luna din văpaiă
Și stelele în taină joc,
Te-arēți o dragoste bălaiă
Și 'n ochi cu taina unui foc.

De-și bate lacul unda 'n țermur
Și valuri cresc din ea încet,
Apari din ele 'n dulce tremur,
Ca o nălucă din boschet.

Dar o ! tu palidă feciōră,
Mai lasă-te de viețta mea,
Și 'n altă lume mai scobōră,
Nu 'n sufletul meu pururea !

Traian H. Pop.

Gimnastica inimei și cura de teren.

Ancă dela ridicarea cortinei în actul întîiu, ne întîmînă »le malade imaginaires« cu rețelele sale lungi de un metru, care lungime ar avea un pendant demn numai în listele prezentate de Leporello nefericitei amante Donna Elvira. Și decă dimensiunile rețetelor din dîilele noastre s'au mai moderat cu mult, totuș ori-cine se află pe scările unui medic pe timpul orei de consultație, vede cum se coboră fiecare pacient cu o hărțuită încă umedă, dela care așteptă scăparea sa de dureri și care nu conține în mai multe cazuri decăt un expectativ, un paliativ s'eu un paregoretic, după gravitatea desordinei, posibilitatea de a o drege și cunoșcința și străbaterea celui ce-a scris'o. Pacienți cari es din camera de ordonanță a medicului fără o asemenea fituică salvătoare nu se aflau până acum, și decă vre-unul eră tratat *asă ușor*, recoman-dându-i-se de medic numai o dietă, de sigur că se ducea îndată la alt medic. Astăzi lucrurile încep a se schimba.

O sumă de bôle de inimă și desordini a aparatului circulator în genere, tratate numai cu paleative, erau condamnate la așteptare, până ce natura stabilă cu timpul o constituție abnormă a inimei, pentru a compensa desordinea: s'eu în cazul cel mai reu acēta compensație încă nu avea loc, când s'eu inima obosită încetă d'a mai funcționa, s'eu indropica și consecințele ei puneau sfîrșit funcțiunii organismului întreg. Se vede că incurabilitatea acestor stări fatale eră datorită direcțiunii terapeutice de a lecuî numai prin rețete. Căci se șcie, că aceste desordini sînt consecinți a unor defecte în inimă, unde cuțitul n'a ajuns încă decăt condus de o mână de asasin. În dîilele noastre înse părăsind ideia de a remedia numai prin prescripțiuni, s'a aplicat o nouă metodă pentru lecuirea desordinelor de funcțiune în aceste bôle, cu încungiurarea farmaciei și anume printr'un tratament mecanico-dietetic. Acēstă metodă, de și preparată, ca tôte lucrurile în omenire, pe încetul de mai mult, este acum strict legată de un singur nume, acel al profesorului Max Josef Oertel dela univereitatea din München. Pacientul la care Oertel a aplicat pentru întēia-dată metoda sa fu dēnsul însuș. Ancă dela 1868 începuse el a se ingrășă, a simți greutatea în esercițiul funcțiunii sale, a fi oprimat de nădușală, bătăe de inimă și alte desordini a aparatului circulator. În sensul ideilor ce dominau în acēsta privință, amicul și colegul seu von Lidwurm i dete consiliul să se lase cu totul de practica medicală și să evite ori-ce oboselă. Mai târziu, după mórtea acestui coleg, Oertel se hotărî să aplice o metodă diametral opusă. În loc de a căută să evite palpația inimei printr'o viață indolentă, el captă din contră să-și întărescă mușchiul inimei care slăbiă, printr'o activitate estraordinară. Apoi prin reducțiunea apei din sânge tînse să imputineze ligidul cu care avea să manipuleze inima, si astfel să-i ușureze lucrul, reducēnd prin acēsta și presiunea în sistemul circulator. Aceste tôte avură de rezultat disparițiunea simtômelor de stagnațiune în aparatul vēnos, ca: înădușala, desordinele stomachale și intestinale, imllarea membrelor inferiøre etc. Pe de altă parte s'a silit să facă să dispară cantitatea enormă de grăsime ce se adunase în organismul seu și acēsta numai printr'o dietă rațională și fără să diminueze părțile albuminose din corp. Pentru indeplinirea acestui scop duplu, Oertel căută să-și întărescă mușchiul inimei prin gimnastica proprie pentru întărirea ei, suirea pe înălțimi, părțile de preumblări prin munți, ér pe de altă parte prin abținere dela bēuturi și alimentarea cu substanțe

avute în principii albuminose, dar evitând pe cât se pôte substanțele grase și principii lipsite de nitrogen în genere.

Resultatele obținute, după aplicarea acestei metode cu succes la un număr mai întins de pacienți, le publică Oertel într'un volum de 344 pagini în maiu 1884 sub titlul »Therapie der Kreislaufstörungen, Kraftabnahme des Herzmuskels, ungenügender Compensation bei Herzfehlern, Fetthetz und Fettsucht, Veränderungen in Zungenkreislauf.«

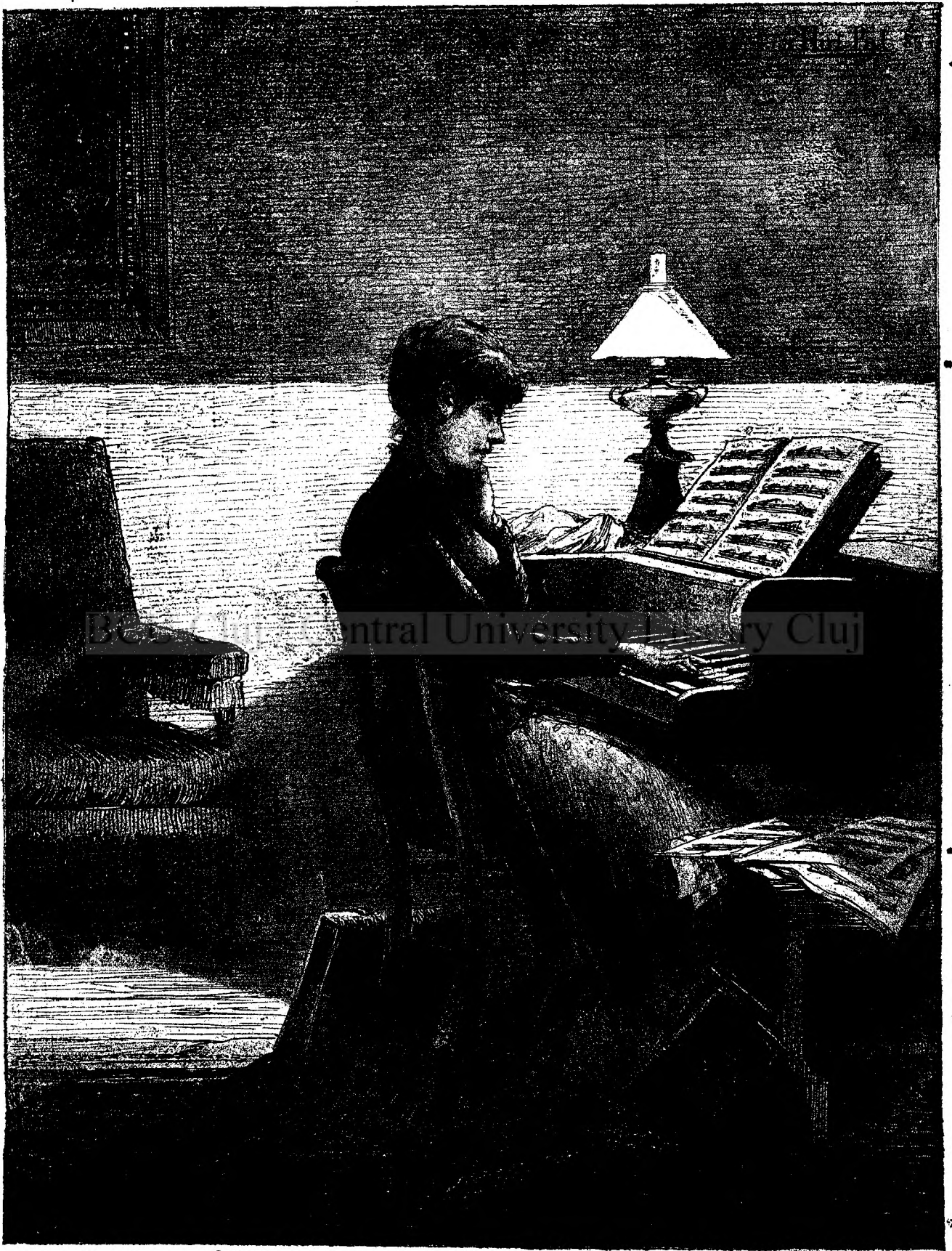
Terapia turburărilor circulațiunii, slăbirea mușchiului inimei, compensație insuficientă la defecte de inimă, adipositatea inimei și polisarcie, desordini în circulațiunea pulmonară, care într'un an și jumătate a necesitat trei edițiuni.

Oertel înse nu se mulțumi numai cu publicarea sistemului seu pentru medici, el voi să faciliteze aplicațiunea lui esactă și pentru pacienți. Ancă din timpul când făcea încercările cele dintēiu asupra sa însuș, observase că suirea de-odată la înălțimi pré mari, departe de a-i îmbunătăți starea, îl punea în imposibilitate de a mai suportă oboseli pentru cātva timp. El conchise de aci, că acēstă gimnastică a inimei trebuie individualizată pentru fiecare cas și numai încetul trebuie să crească greutatea lucrului impus acestei pompe mușchiulare.

Pentru realizarea acertui postulat indispensabil spre obținerea unor rezultate satisfăcătoare în aplicarea metodei sale, eră dar necesar a trimite pe fiecare pacient, după gradul desordinei ce purtă în organismul seu, într'un loc anumit a cărui înălțimi sînt studiate și a-i prescrie după acēsta movila anumită cu care trebuie să începă și de câte-ori pe di are permisiune să o sue.

Tot așa trebuia determinată și întēla cu care trebuia să o sue, remanēnd ca personalul medical local să observe progresele obținute de fiecare pacient și să efectueze gradatim promoțiunea fiecărui percurgerea mai frecventă a unor înălțimi tot mai puțin inclinate și la depărtări tot mai mari. Studiul localităților în acest sens dete naștere la așa numitele *locuri pentru cura de teren* (Terraincurorte) a căror organizare se datoreșce lui Oertel. Ele avēnd misiunea de a lecuî numai prin inclinațiunea terenului, trebuie căutate localități cari să presinte grupe la un loc înălțimi de diverse inclinațiuni pentru ca astfel, întocmai cum se creșce dozele unui medicament, să se pôtă procede și cu creșcerea suirii la del, spre a obține prin acēstă gimnastică sistematică în adevēr întărirea inimei, o așa numită hipertrofie compensatoare care o pune în stare de a putē învinge dificultățile impuse prin vre-o abnormitate altfel inevitabilă, înăscută s'eu recuperată în cursul vieții. Posiția cea mai preferabilă este o vale nu pré întinsă, încungiurată de înălțimi diferite pe care se întind căile sanitare în tôte direcțiunile. Căile sanitare le împarte Oertel după inclinațiunea lor în patru categorii: drumuri aprôpe orizontale intrerupte prin movili, drumuri pe deluri mici, drumuri pe deluri mari și în fine în categoria a patra între deluri drepte, adecă a căror inclinațiune se apropie cât mai tare de verticală. Aceste drumuri s'au împărțit și în privința lungimei distanței așa în cât se pot prescrie anume fiecărui pacient după necesitățile sale.

Se vede ușor că ori-ce localitate în munți nu corespunde cu necesitățile unei asemenea cure. Stagiunea în locuri muntôse are misiunea de a lecuî prin constituțiua aerului la o înălțime anumită désupra mărilor, adecă la o presiune atmosferică anumită, precum și de o densitate anumită. O localitate climaterică de teren trebuie să indeplinescă pe lângă aceste și condițiunea esențială de a presintă un teren variat con-

CÂNTECUL LUI.

stituit din înălțimi de înclinație diversă. Cura de teren lecușce prin configurația pământului, pe când o localitate muntosă lecușce prin aerul care se află desupra pământului. Mai mult decât atâta, stațiunile curei de teren sunt organizate în văi pentru ca pacienții eșind din locuințe să se sue îndată pe înălțimile lor determinate și apoi obosiți să se întorcă la vale cu ușurință înapoi; pozițiunea inșe a localităților climaterice muntose trebuie să fie chiar pe munți, pentru ca pacienții fără strădăruința unei suiri obositoare pe înălțimi să se pôlă bucură neconținut de aerul ușor a unei presiuni atmosferice pe cât se pôte de redusă, și să le activeze respirația. Pentru a face posibilă întrebuintărea curei de teren în ori ce timp al anului, s'au ales aceste localități în deosebite regiuni, parte organizându-se din nou, parte adaptându-se localități climaterice cunoscute la necesitățile metodei noue. Așă încă înainte de a se desprimăvăra se recomandă: Meran, Bozen, Arco și Abbazia; primăvăra: Baden-Baden, Ischl și cele precedente: véra: Baden-Baden, Ischl, Semmering, Brennerpass; tómnă: Meran, Bozen, Arco, în fine érna: aceste din urmă și Abbazia. »Ar fi o eróre. díce Oertel, decă ar crede cineva că ori-ce loc muntos e propriu pentru cura de teren și că pentru lecuirea desordinilor în aparatul circulator, din cauza de compensație insuficientă la defecte de inimă, slăbirea mușchiului inimei prin îngreșarea sa proprie și îngreșarea corpului întreg prin îngreșare, precum și din cauza de desordini în circulațiunea pulmonară, se cere afară de munți încă o serie întregă de auxilii, precum: feredee de aburiséu mai bine numai de aer inferbentat (romano-irlandeze), aparate pneumatice, unelte pentru gimnastică sanitară, mai ales și restaurațiuni de primul rang pentru a puté urmă cu esactitate prescripțiunile dietetice etc., tóte lucruri cari nu se pot găsi în fiecare loc și înainte de tóte medici buni.« Tóte aceste localități sânt dispuse în acelaș mod și înclinațiunea și divisiunea drumurilor sanitare este făcută după aceeași unitate, așă că pacienții pot trece dela o localitate la alta după anotimp, continuând în perscripțiunile noue prescripțiunile de mai nainte fără a suferi nici o întreprupere în cura lor.

Acéstă cură mecanică dietetică restabileșce echilibrul idrostatic în sistemul circulator, pe de-o parte dietetic împuținând cantitatea lícidului din sistemul canalelor aparatului circulator și ușurarea lucrului inimei și pe de altă parte prin întărirea mușchiului inimei provocând contractiuni energice cu esercițiile progresive, punénd-o, așă ípertrofiată, în stare de a corespunde lucrului ce i se ímpune de o stare abnormă.

Și de și înainte de aplicațiunea acestei metode, o ureche esercitată trebuie să se convină cu siguranță de defectul anumit în fiecare cas concret, altfel cura pôte aduce rezultate opuse cu cele dorite: se pôte afirmă că Oertel a deschis drumul unei lecuiri sigure pentru o clasă întregă de desordini în funcțiunile inimei și a aparatului circulator, la care desordini medicul până acum incapabil de a combate réul în fundamentele sale, căută să ușureze numai simptomele prin fițiuci pentru farmacie și apoi așteptă cu mâinile încrucișate finalul trist: »mors sanat.«

Demetriu Boghean.

Originea și ființa nihilismului în Rusia.

— Studiu istoric. —

(Urmare.)

Pentruca să cunoșcem și mai adânc revoluțiunea din Rusia, vom întrebuintă scrutiniul istoric.

De când există numele și faptul nihilismului? Precum sânt tóte miraculoșe în aparința acéstă,

e miraculos și responsul la întrebarea pusă, căci numele e mai vechiu decât faptul. El se află deja în scripte periodice rusești din 1831, și anume mai ca în acel sens, care i compete astăzi. De nihilism s'a vorbit deja mai înainte în filosofie, și ca o formă de părere filosofică se pôte reduce conceputul acesta deja la »Nil admirari« al lui Horațiu.

Dară în aplicarea sa la viața politică și socială conceputul nihilismului e de origine specific rusescă. Numai că în anul 1831 a apărut el cu alte semne, decât în ziua de azi. Contra aristocrației țarului n'au fost isbitiți deja câteva revoluțiuni de palat și complete militărești. De acea l-au sugrumat pe împăratul Paul curtenii nobili. Despre Alesandru I se șoptia, că să-l fi cufundat cu ocașia scaldei din Taganrog cu de-a sila în unde. Țarul Nicolai a înădușit în mod sângerós rescóla Decembristilor și a suprimat revoluția cea mare a Polonilor. Etă că tóte ce stăteau în Rusia dușmăneșce în contra autocrației țarului s'au dedat resignațiunii. Toți răbdară starea sclăviei. Chiar Puschkin ș-a frânt péna, cu care a fost scris mai înainte poeme asupra libertății, pentru de-a suferi de acú înainte grația țarului și o controlă personală din partea acestuia.

Autocrația ținú puterea în mână, și tóte încercările a scutura de pe spate furé înzădar. Nu se speră nimică mai mult, și nu se voiă nimică (nihil) mai mult. Acesta a fost nihilismul de atunci.

Și el ș-a avut timpul seu cam la douăzeci de ani. Etă că apare Belinsky criticătorul, mai întéiu în Moscva apoi în Petroburg, i-si adună o școlă de literați tineri pe lângă sine, și se încercă a resturnă concepte, ținute până acú de sânte în arte, poemă și știință, și se nisueșce a le înlocui prin alte noue. El nărueșce murul chinez, care despărția până acú Rusia autocratică de Germania, și propagă filosofii germani, pe care i-a studiat din temelă. Una din doctrinele revoluționare, ce ș-a dat el mai cu sémă silința a o propagă, a subsăpat în mod cutezător legătura epitropiei de până acuma. Belinsky a afirmat anume, că poporul rusesc n'are sens pentru religione.

De acú înainte a părăsit nihilismul calea resignațiunii și supunerii. Se născú numai întrebarea, ce să între în locul lui. Prima încercare de-a introduce resturnări sociale, întreprinsă de consilierul de stat Petraschewsky cu vro treizeci de conșoți, se înăduși încă în nașcere. Renovatorii se trimiseră la Siberia.

O asemenea sörte, cel puțin sörtea esilului în țeri străine, au avut toți, cari s'au bănuít drept liberalism atât în cuvânt, scriere, cât și în modul de viețuire. Bakunin, Herzen, Turgenjew au fugit în asil. Renumita secțiune a treia, a cărei agenți, gendarmi în montură albastru deschisă, șpionau în tot locul în vasta împărăție, se pricepea nu numai a află vinovați, ci ș-a face vinovați. Calea spre Siberia eră presurată de boteie de deportați. Secțiunea a treia i deportă fără sentință judițială, ba și fără cercetare, numai în urma denunțării Albastrilor, și sbiciul cozacilor i mână fără milă în »mórtea cea viăă«, după cum numesc deportații Siberia.

Pe lângă aceste perdú atunci poporul rusesc aceea ce se priveșce în alt loc de cea mai sântă proprietate omenescă: dreptul personalității, adecă individualitatea. Cine ocupă în numele țarului un post ore care — să fi fost el chiar și cel, mai mare mișel — eră stăpân, și toți ceilalți erau sclavi. Dórá esistau patruspredece trepte de ampoiați, patruspredece trepte a așă numitului »tșchin«, patruspredece pături, cari sugeau fără milă ce-și căștigă poporul în sudórea feței sale. Un apel, o reclamă, însemná numai atâta, că putea plăti apelătorul ampoiatului respectiv.

ca să-i corespundă dorinței. În această nesiguranță a stării judiciare gemea întreaga națiune: »Cerul e sus și țarul e departe.«

Unei atari stări a lucrurilor i puteau pune stavilă numai întâmplări din afară. Țarul Nicolae, învins și împilat prin perderile din războiul de la Crimeea, face loc pe tron fiului său Alexandru, și se părea, că zile mai bune au răsărit pentru Rusia. În timpul acela scotea la lumină în Londra Alexander Herzen renumitul sa ziar »Clopotul«, în care descoperia el cu o asprime neinduplicabilă toate ranele rusești.

Creaturile curtene din împregiurimea țarului, făceau ce numai li era posibil, a depărta foia acesta de ochii stăpânului lor, dar toate poruncile și confiscățiunile erau înzădar. Țarul află totuși fiecare număr al Clopotului în odaia sa, fără să fi putut spune cineva, cum a ajuns foia acolo. Fie că admoniările lui Herzen sau alte impulsuri au înduplecat pe țarul a apuca căi noi, e tot una, el face un pas de-o însemnată forță mare reformatorică: desrădăcă iobagismul. Păcat numai, că pașul acesta n'a fost destul de pregătit, și că nu s'a ținut strict calea, pe care ducea. Moșicul, bietul țeran prost și datat a vegetat ca un dobitoac, deveni liber. El căpeta și ceva pământ, dară trebuia să plătească pentru el un bir, care storcea două treimi din veniturile sale. Dară n'a căpătat și angajați noi și onesti, cari să-l conducă la libertate. Și tchinownicii neomenosi de odinioară au rămas și mai departe în posturile lor, și sugeau averea și câștigul poporului. Acesta a fost o lacună dăunătoare în reforma făcută, dar cealaltă a fost și mai simțitoare.

Dreptul personalității nu s'a sancționat ca lege, și sistemul »trămiterii administrative« nu s'a delăturat. Pe hârtie se schițară firește multe reforme judiciare și administrative, dară angajatismul corupt nu se înlocui cu altul. Și până când nu s'a imblândit bestialul tchinownic, până când nu s'a desvătă el de corupțiune, brutalitate și mișelie, până atunci trebuia să fie ori ce reformă în imperiul țarului, un »pium desiderium.«

Decă voiește statul, ca să nu se nască între el și între societate, cari ambii se țin unul de altul, ca două forme aparente de tot acel conținut, o contradicere nenaturală, atunci trebuie statul să lăcească înaintea societății cu exemplul împlinirii datorințelor și conștiinței serioase a responsabilității. În Rusia ni oferă statul tocmai contrarul.

Societatea se corumpea printr'ensul și prin reprezentanții săi. Și astfel s'a putut întâmpla, că odată cu desrădicarea iobagismului au apărut la lumina zilei și primele forme ale nihilismului de azi.

În timpul acela, — să ținem în anul 1861, — se iviră primele societăți secrete, și firește mai cu seamă din tineret. »Clopotul« lui Herzen n'a fost sunat înzădar. Ce voiau societățile acestea, era încă destul de modest: delăturarea trămiterii administrative, depărtarea angajaților corupți și — ceva constituția.

Rușii au fost învățați numai puțin acasă, dară, ce sub țarul Nicolai nu era așa de ușor, ei căpetau acum pașaportele în țări străine, și acolo învățară a cunoaște maturitatea politică și libertatea personală. Nici științele naturale popularizate nu le-a fost învățat ei din temelie, dară opurile unui Moleschot și Louis Büchner făcuseră să cuprindă sufletele lor materialismul cel mai confuz. De aceea își păreau ei foarte nenorociți în țara lor, și fiindcă Muscanul nu e dispus a se dedă durerii, de aceea au sărit ei o tréptă și au picat în desperare, care în contradicere cu reținațiunea nihilismului vechiu, face partea cea mai fînțală din nihilismul cest nou. (Va urmă.)

Averchiu Macoveiu.

Poesii populare.

Din Solnoc-Dobăca în Ardeal.

Cum nu-i nēmțu mare drac,
Că ori cum me întorc nu-i plac;
Cum nu-i nēmțu mare căne,
Că ori cum me întorc nu-i bine.

Diua nor, și nōpțea nor
Și-mi petrec lumea cu dor;
Diua nor, nōpțea senin
Și-mi petrec lumea 'n suspin.

Uită-te bade și veđi,
Pentru cine somnu-ți perđi,
Pentru un drac cu ochii verđi;
Nici is verđi, nici mohoriți,
Fără cum is mai urți.

Câte fete cu mărgelē,
Tōte-s mândre frumușele
Și cu buza subțirele;
Vai de buza ce-i din sus,
Poți face haleu la junci;
Și din buza ce-i din jos
Poți face haleu la porci.

Mi-i rușine și de sat,
Cu cine m'ai înșchimbāt;
Mi-i rușine și de lume,
Cu cine m'ai șciut pune;
Mi-i rușine de pământ,
Cu cine ț-a prins evēnt;
Cu urzica dintre cepe
Și cu ciufu* dintre fete.

De când pōrtă ficiorii
Cisme negre ca domnii,
Nu s'a făcut nici morcovii;
De când pōrtă fetele
Cisme ca și dōmnele.
Nu se fac nici pōmele.

Spune-mi bade, când te duci,
Să-ți dau două mere dulci,
Unde-i ședē să-le mănci,
Să-ți aduci bade aminte,
De acelea dulci cuvinte,
Care ți le-am spus mainte.

Uiuiu, că iu me chiamă,
Iepurașu-i bun de zamă;
Iepurōica de friptură,
Mândra de pupat în gură.

Astă nōpțe când dormiam,
Visam, că 'n ochi te vedeam;
Astă nōpțe te visam,
Visam că te sărutam;
Sărutā-te-oi mândra mea,
Cu buzuca subțirea,
Cu buzele subțirele,
Face-mi-s'ar dor de ele,
Cu ochii cam nođișori,
O vai cum me prind fiori,
La d'irimă me omori,
Cu mânăle harnicele,
Cu degete subțirele,
Oh cum m'ai cuprins cu ele.

Culese de:

Laura Veturia Mureșian.

* Urita.

Mehadia.

Sesonul băilor e la culme. Cine numai poate, își ia giamantanul și pornește de-acasă. Se duce să-și caute de sănătate, decă e bolnav; să-și caute distracție, decă e sănătos. Sînt mulți oameni, cari susțin, că băile nu te ușorează — decât de pungă: că efectul lor sanitar e numai inchipuit și că însănătoșarea dobândită ar fi urmat și 'n alt loc, decă ai fi petrecut acolo fără grigi. Nu incape indoielă, că lipsa de grigi este motivul de frunte care te face să te simți mai ușor și că astfel aceea contribuie mai mult pentru ca să-ți pară totul ca schimbat în giurul teu, și să crezi în cele din urmă că te-ai schimbat însu-ți. Cel ce-și duce grigile cu sine și la băi, acolo nu va găsi recreațiunea dorită, căci neliniștea totdeauna îl va tortură: ba se va simți mai reu și decăt acasă, căci gândul lui în totă clipita va fi tot acasă și va fi pururea îngriyat, că ore nu s'a întemplat acolo ceva reu.

Dar menirea de frunte a băilor este tocmai aceea, ca să-ți respire gândurile, să-ți atragă atențiunea la alte lucruri, să-ți deschidă un teren de activitate mai plăcut și astfel să-ți regreeze sufletul, ca pe cînd te 'ntorci acasă, să vii ușurat, vesel și cu rîvnă de lucru.

Mehadia indeplinește cu prisosul misiunea acésta, căci ea — séu mai bine băile herculane de lângă ea — ofere celora ce vin aici deslătarea cea mai plăcută. Afară de băile din Boemia nu este în imperiul nostru nici o baie atît de frumoasă ca băile herculane de lângă Mehadia.

A vorbi despre acésta mai pe larg, ar fi să scriem o carte intrégă séu să ocupăm colone lungi. Me și mir, că afară de cartea dlui dr. Popovici n'a apărut încă nici o scriere, care să fi presintat lumii comorile de frumuseți ale acestor băi. Cine a fost numai odată aici, nu mai uită în veci Mehadia. Un ținut romantic, o lume pistriță adunată din mai multe țeri, dame frumoșe, petreceri neuitate și — ceea ce încă e de notat — niște isvóre făcătoare de minuni; etă ce-ți intipăresc suvenirea lor pentru totdeauna.

Aceste impresiuni le-a dus cu sine și Maj. Sa împărătesa-regina Elisabeta, care a petrecut aici la începutul primăverii. Atunci natura încă nu eră desvoltată și nici ôspeți nu petreceau aici. Dar acum e 'n toiul sesonului.

Este interesant să asculti poporul din satele vecine câte incidente naive îți povestește din timpul cînd Maj. Sa a petrecut aici și 'n preumblările sale prin munți a stat de vorbă cu câte o țerancă română. Dar apoi despre visita ce regele Carol și regina Elisabeta au făcut aici, despre conversațiunea suveranilor și despre multe de tôte! S'a format un adevărat mit, care nu cred să nu se fi imprimat și prin vr'o poesie séu poveste populară, pe care inse cine știe cînd le vom auzi.

Mehadia își are de mult tradițiunea în poesia noastră populară. Cine nu cunoșce frumoșa baladă »Iorgovan« din colecțiunea dlui At. Marienescu? De câte ori me preumblu pe valurile Cernei, totdeauna par că aud din valurile ei plînsul sfășietor al fetei din balada poporului.

Dar își are și istoria sa, care se poate reduce până pe timpul Romanilor, cari au cunoscut tôte băile dela noi, astfel și Mehadia.

De atunci și pân' acuma, în șir de secolii, sute și mii de oameni au alergat din tôte părțile aceste,

până și din România și Serbia, la isvórele erculeane, să-și caute sănătatea în acest loc binecuvîntat de Dumnezeu. De atunci și pân' acuma generațiuni multe ș-au dus de-aici vindecarea, prelungindu-și viața și inmulțindu-și suvenirile dulci.

Contingentul cel mai mare al ôspeților în anii din urmă s'a compus din România. A fost un adevărat bon ton peste Carpați a petrece câteva săptămâni la »feredeiele« dela Mehadia. Înainte cu câțiva ani inse ôspeții de dincolo au început a scăde; cauza a fost înteu aceea, că și guvernul român a înființat mai multe stabilimente de băi, cari au reținut pe mulți acasă: dar la scăderea ôspeților români a contribuit mult și tratarea curiosă, din partea unor șoviniști de p'aici.

Se speră, că tratarea acésta în viitor va incetă, căci noul inspector al băilor, contele Ludovic Porcia, este nu numai un om alabil, dar totodată și un filoromân pronunțat. De origine italian, avînd mamă română, dsa are simpatie pentru noi, vorbește românește, ne cunoșce obiceiurile și cântecele, căci a crescut între români. Noi îl salutăm cu bucurie aici!

Sesonul e 'n flóre. Numerul ôspeților creșce din ți în ți. Mulți se duc și mai mulți vin. Timpul a început să fie favorabil. Escursiuni frumoșe, petreceri, baluri, concerte și alte distracțiuni sînt la ordinea zilei.

Medicul nostru favorit, dl dr. George Vuia, plin de atențiune, are mult merit întru a face ôspeților plăcută petrecerea. La parte la tôte mișcările sociale și 'ndeplinește afabil rolul unui medic de băi, care mai are d'a îngriji și d'o mulțime de pacienți.

Eu sînt pentru prima-óră la Mehadia. Am venit pe trei zile și petrec aici de trei săptămâni. La anul viitor voi vini érăș, căci aici găsești tot ce aștepti la o baie: stabilimente de cură, confort, petreceri, distracțiuni și regiune romantică.

Sever.

B o n b ó n e.

D. X. . . este în ajunul d'a-și da fiica în căsătorie după un tînăr; ca tată scruplos, întrebă pe mătusa tînărului despre dînsul.

După ce vorbi numai bine de nepotul ei, adăogă:
— Cu tôte acestea trebuie să-ți mărturesc că are un defect . . . nu șcie să jöce cărți.

— Ei bine, atît mai bine!

— Ba nu, atît mai reu . . . , căci perde în totdeauna.

*

Diariștul Z. . . care nu are nici un talent d'a scrie, are obiceiul d'a se lăudă cătră toți că prin articolele sale schimbă mersul politiceii.

Acum câteva zile, un amic al seu întîlnindu-l pe bulevard, i dișe:

— Trebuie să șcii, iubitul meu, că decă gășcele au scăpat Capitolul, apoi de sigur că nu cu penele lor!

*

Doi amici se întîlnesc pe bulevard.

— Ah! în fine, ecă-te și decorat! Ia spune-mi ce ai făcut pentru a avé acésta decorațiune!

— Lucrul cel mai lesne! . . . Am făcut tôte demersurile necesare.

*

Câteva fete vorbesc de o fată care a fost furată de un tînăr.

— E revoltător, dice una din ele; acésta nu se întemplă decăt numai fetelor bogate!

*

Un solicitator se prezintă la un mare personaj financiar:

- Domnul nu primește ași, i dăse servitorul.
- Nu știu să primescă, știu să dea.

Cântecul lui.

— Veți ilustrația de pe pagină 317. —

Ei s'au iubit, cu focul tinereții, cu pasiunea primului amor.

Erau fericiți.

Dar sorțea fatală a tăiat firul acelei fericiri. A stins viața iubitului și iubitorului logodnic, tocmai în ajunul cununiei.

Logodnica a ramas văduvă înainte d'a fi putut deveni nevestă. Din fericirea de odinioară nu i-a ramas decât suvenirile.

Una din acele este și cântecul favorit al logodnicului. În orele sale triste se pune la pian, cântă cântecul acela și par că durerile-i se mai ușorează.

I. H.

LITERATURĂ ȘI ARTE.

Șcrii literare și artistice. Dl. *Oscar V. Obedeanu*, elev al școlii de bele-arte din București, s'a distins anul acesta între colegii sei în desen și în pictură: de aceea a obținut 2 prime medalii de bronz. — Dl. *M. Coșăbănică* a dăruit museului național de anticități din București o piatră mare de marmoră frumoasă, reprezentând, la prora unui vas ce plutește cu valurile întinse și e aproape de a ajunge la țerm, un Roman investit cu togă, în intimpinarea căruia vine pe țerm un erou având pe spate pelea unui leu și întovărășit de un ogar mare.

Memoriile dlui Ion Ghica. Acesta ar pute fi titlul unui volum mare, apărut de curând în București, la Sococ et. comp. Autorul lor inse, dl Ion Ghica, i-a dat titlul simplu de »Șcisorii.« Ori care ar fi titlul, cartea este un memoriu, în care ni se povestesc evenimentele, la cari autorul a luat parte cu 30—40 de ani în urmă. În resumat, aceste scrisori ne înfățișează tabloul epocii în care a trăit scriitorul, dar ni-l înfățișează atât de plastic, încât ori cine le citește cu plăcere, istoriografii le vor pute consulta cu succes, ér poeții și pictorii vor găsi în ele sujete ademenitoare. Volumul acesta al dlui Ion Ghica este una din cele mai prețioase scrieri, din câte au apărut anii din urmă în literatura română.

Carte de școlă. Ministrul r. ung. de culte a permis ca edițiunea a șesea a cărții »Geografia Ungariei și elemente din geografia generală pentru școlile populare« de dl dr. Nicolae Pop să se întrebuinteze în școlile populare române, fiind că autorul a făcut corecțiunile cerute.

Document prețios. Academia Română s'a învâțut acum de curând cu un document foarte interesant: testamentul Metropolitului Veniamin.

Studiu literar român în englezește. În Londra a apărut o broșură în oficina dlor. Harrison and Sons, tipografi ai reginei Victoria și intitulată: »The Apocalypse of Abraham.« From the roumanian text. Discovered and translated by Dr. M. Gaster. (Apocalipsul lui Avram. După textul român. Descoperit și tradus de dr. M. Gaster.) În această broșură e publicat manuscrisul original român, care se află în mânăle dlui Gaster, traducerea lui engleză și un studiu introducător explicativ tot în limba engleză — toate acestea apărute mai înteu în publicația en-

gleză »Transactions of the Society of Biblical Archaeology.«

Scrierea japonă cu litere latine. O comisiune științifică, compusă de învățați europeni și japonezi la Tokio, a isbutit în fine, după întrebuintare de mari silințe și erudițiuni, a reduce scrierea japonă, compusă de opt mii diferite caractere, la alfabetul european și a stabili regulile ortografice pentru scrierea limbei japone cu litere latine. A eșit acum un dicționar, care represintă espresiunile japone cu scrierea latină, astfel că studiul acestei limbi din estremul răsărit al Asiei nu va ave d'acum înainte mai multe dificultăți decât învățătura limbei latine seu grăcă. Insemnătatea acestei lucrări gigantice se va pute aprea numai atunci când se va lua în considerațiune, că până acum poporul japonez atât de inteligent a rămas foarte inapoi în învățătura elementară a scrierei și a citirei, fiindcă trebuia o muncă obositoare și un timp îndelungat spre a se familiarisă cu cunoștința unui numer atât de mare de caractere. Dificultatea învățătorei elementare a scrierei a fost cauza principală care a oprit poporul japonez să cunoască și să prețuiască avantajele instituțiilor europene. Nu trebuie să se considere de îngâmfare din partea membrilor comisiunii, decât exprimă speranța că opera lor va fi pentru statul japon începutul unei epoci noi și strălucite. Aflăm că peste puțin vor apare următoarele vocabulare: japonez-ingles, japonez-german și japonez-frances cu întrebuintarea nouelor litere latine.

Cel mai vechiu țiar. Se țice că cel mai vechiu țiar din lume ar fi țiarul chinez »King-Pan«, care esistă d'apropo o mie de ani! Ecă ce scrie în această privință un comentator: Cel mai vechiu țiar este țiarul oficial al imperiului chinez, »King-Pan«, fondat în anul 911 al erei noastre. Acesta foie apărea neregulat: dar dela anul 1561, »King Pan« a apărut regulat odată pe săptămână. În 1802, țiarul a devenit cotidian și costă doi kehi, adecă 5 bani. Acum în urmă acest țiar a început să apară în trei edițiuni și costă tot cinci bani. Folia de dimineța, tipărită pe hârtie galbenă, este consacrată comerțului, și este un fel de mercurială care apare în 8,000 esemplare: foia dela amiezi care conține actele oficiale și șcirile diverse: și foia de seră, tipărită pe hârtie roșie, care conține informațiunile, articolele de fond și estrasele din cele alte doue edițiuni. Țiarul este făcut de șese membrii ai Academiei de științe, plățiți de stat. Tirajul celor trei foi este de 14,000 esemplare.

TEATRU ȘI MUSICĂ.

Societatea pentru fond de teatru român. Inteligența română din Oravița, întrunită țilele trecute în o conferință, a hotărit să invite acolo pe anul acesta adunarea generală a Societății pentru fond de teatru român. Terminul încă nu s'a ficsat, dar acela se va ficsă seu pe sfârșitul lui august seu pe începutul lui septembrie, termine mai potrivite impregiurărilor locale. Societatea acesta acum a doua oră își va ține adunarea la Oravița: prima ei adunare acolo s'a ținut înainte cu treispredece ani, la 1874. Sântem convinși, că întocmai ca adunarea de atunci, astfel și acesta va ave un succes frumos.

Serată literară-musicală. Cu ocasiunea adunării generale a subreuniunii învățătorilor din protopresbiteratul Lupșei, ținută la 14 și 15 junie în Căcova-Jerii, s'a dat acolo și o serată literară-musicală. Programa a fost următoarea: 1. Cuvânt de deschidere, de presidentul subreuniunii. 2. »Hora Severinului«, de corul învățătoresc. 3. »Mugur-mugurel«, solo, de

V. Jonici. 4. »Urmările desfrâului«, cuvânt de V. Gian. 5. »Peneș Curcanul« poezie de V. Alecsandri, declamată de I. Pascu. 6. »Tudor Vladimirescu«, de corul învățătorilor. 7. »Lenea la poporul român«, disertațiune de A. Muntean. 8. »La arme« de Krüger, de corul învățătoresc. Serata a reușit foarte bine și a luat parte mulți; poporul, care nu mai văduse de aceste, s'a depărtat foarte multămit, dorind ca inteligența să-i mai aranjeze și alta-dată asemenea serate.

✕ **Prođuțiune declamatorică musicală** împreună cu joc aranjează junimea studiösă română din giurul Seliștei la 12/24 iulie a. c. in sala cea mare a școlei gr. or. din Seliște. Eventualul venit curat e destinat unui scop filantropic, ca și in trecut. Programul e următorul: »Cuvânt de deschidere«, rostit de președintele Valeriu Millea, cleric curs. III. 2. a) »Serenadă«; b) »In pădure«, cântece in patru voci, executate de corul junimei. 3. »Peneș Curcanul«, poezie de V. Alecsandri, declamată de Valeriu Branisce, stud. abs. 4. »Uite mamă«, cântec in 4 voci, executat de corul junimei. 5. »Surugiul«, cântec comic de V. Alecsandri, declamat de Aleman (Galea, cleric curs. II. 6. a) »Coróna cufundată«; b) »Cucuruz«, cântec in 4 voci, executate de corul junimei. 7. »Polipul unchiului«, comedie într'un act, de Ioan Slavici. Persónele: Ciocănel: Valeriu Millea, cleric. Iulian: Nicolau Dobrată, cleric. Vespian: Ioan Bratu, ped. abs. Veriga: Ioan Rechițan, student. In paușă vor jucă câțiva tineri jocurile istorice »Călușorul« și »Bătuta.«

✕ **Conferință-concert.** Pe joia trecută s'a anunțat la Bucureși o conferință-concert, in sala Ateneului, in folosul fondului pentru ridicarea unei statue lui Miron Costin. Conform programei, dl V. A. Ureche avú să comunice publicului novelele sale: Legenda lui Glóntă porcarul din Barbeși a lui Miron Costin și legenda lui Ion Istetul. Concertul avea să fie dat de principalii artiști români. Persónele cari au luat bilete pentru locurile rezervate vor păștră cuponul și 'n ianuarie vor primi o medalie de bronz represintând pe Miron Costin.

✕ **Un artist din România.** In acest moment se află la Paris dl Raoul Gunsbourg, un artist născut in România. »Le Gil Blas«, vorbind despre sosirea sa, ne spune că domnul Gunsbourg este actualmente director al teatrului frances din Pețersburg și unul din artiștii cei mai apreciați de publicul rus. In mai multe rânduri, lucru rar acolo, a fost chemat să jöce inaintea curții imperiale. Pe la sfêrșitul lunei, după ce-și va formă trupa pentru sezonul viitor, dl Gunsbourg se va reintörce in Rusia trecând prin România, țera sa natală, unde, scrie »Românul«, se va opri câtva spre a da in presința regelui și reginei o serată la Sinaia. In urmă va da in Bucureși o represintațiune in folosul incendiaților din Botoșani.

✕ **O serată musicală de gală** și teatru de societate, sub patronagiul dómnei și domnului N. Ganea, s'a dat sâmbăta trecută in Teatrul din Iași, scrie »Curierul Botoșanilor.« Lumea erá atât de multă, cum rare-ori se întâmplă la representațiunile cele mai atrăgătoare. Și nu 'nzădar. Diletantele, ca și diletanții, erau din cea mai alésă societate, și talentele lor de o netăgăduită valóre. Am admirat in deosebi vocea de o rară fineță, dulceta și cultură, a dómnei Aurelia Ștefănescu, in doue esecuțiuni, pe cât de grele, p'atât de reușite: Linda, de Donizetti, și Duetul din Trovatore »Mira diacerbe lacrime.« Resplata publicului, adânc recunoscător, a fost trei coróne bogate și rechemări pe scenă prin nesfêrșite aplause. Tot așa vocea generösă, acompaniată de dragi zimbiri, a dșórei A. Holban, căreia sala elegantă n'a lipsit a-i face de asemenea meritatele ovațiuni, prin rechemări și coróne. Nu mai puțin suc-

ces au cules dna Rigler și dnii Th. Burada și N. Cantacuzen, cel dinteu prin farmecul viórei sale, manuită cu adevărată artă, cel din urmă prin vocea sa puternică, sonoră și bine condusă. — Partea teatrală in fine, n'a lipsit a fi și ea tot atât de delicioșă. Interpretarea hazliei comedii a dlui V. Alecsandri: »Drumul de fer«, ș-a găsit tot atât de abile, seducătoare și bine rêsplățite artiste in dșórele C. Emilian (Mama Bălașa.) Culiano (Adela) și Munteanu (Ioana), ca și Donizetti și Verdi, in strălucitórele lor interprete, — Coróne și omagii! — Serata fiind dată in folosul incendiaților din Botoșani, cu viuă multămire notăm, că venitul, după câte ni s'a spus, a atins aproape suma de 3000 lei.

CE ENOU?

✕ **Solri personale.** *Poetul Eminescu* se află mai bine, multămită ingrigirilor serioșe ce i le dá drul Isac, care l'a luat in căutarea sa, cum și ale surorii sale dra Eminescu: după hotărîrea bêtănului medic, poetul va plecá dílele acestea, insoțit de sora sa, la báile dela Lacul-Sărat. — *Mitropolitul primat al României* petrece la Marienbad. — *Dl Cornel Pop Păcurar*, redactorul respunďător al »Tribunei«, se află actual-minte la Bucureși. — *Dl Nic. Proștean*, avocat și vice-fiscal comitatens in Lugos, declară in »Gazetă«, că notița relativă la duelul între dsa și dl Gidoľalfi, reproducă și de noi, nu e esactă; inteu in loc de Proștean s'a scris Broștean și a doua: de »búdos oláh« n'a fost vorbă, totul a fost o cauză de natură privată, care s'a aplanat in mod cavaleresc.

✕ **Hymen.** *Dl dr. Ludovic St. Méhes*, medic cercual in Mehadia, s'a logodit cu dșóra Elena Valeria Manguiea, fiica dlui Simeon Manguiea, cunoscutul nostru bărbat de litere și advocat in Oravița. — *Dl Aurel Pop* și dșóra Mariți Vancea din Blaș s'au logodit la 9 iulie. — *Dl Vas. Dancu*, teolog absolvent de Blaș, la 10 iulie s'a logodit cu dșóra Cornelia Papucescu Popfalvi in Popfaleu. — *Dl Alesanbru Zoicas*, absolvent in teologie din diecesa Gherla, la 25 iulie își va serbă cununia cu dșóra Elena Berinde, fiica protopopului Alessiu Berinde din Seini, comitatul Sătmar. — *Dl Ioan Tanco*, profesor la gimnasiul din Năsëud, la 23 iunie s'a fidanțat cu dșóra Valeria Pavelia. — *Din Beins* ni se scrie, că a doua șcire hymenală din nrl trecut, reproducă din alt diar, nu are nici un temei.

✕ **Asociațiunea transilvană.** *Adunarea generală a Asociațiunii* transilvane pentru literatura română și cultura poporului român s'a convocat la Sibiu pe 28 august st. n. ✕ *Despărțământul Reghin* (director Patriciu P. Barbú, secretar dr. Absolon To-dea, cassar Basiliu Rațiu,) va ține adunarea sa generală in anul acesta la 9 august n. in biserica gr. c. din Reghinul-Săsesc. In sera adunării se va arangia de cătră comitetul despărțământului și o petrecere socială pentru acoperirea necesităților culturale și literare ale acelu despărțământ.

✕ **Escursiunea botanică**, despre care am vorbit in nrl trecut, nu o face și dl Porcius, după cum anunțarăm, ci numai dl dr. A. P. Alexi, care a făcut asemenea escursiune și 'n alte părți, până prin Dobrogea. Dl Alexi intreprinďend singur escursiunea acesta, a pornit dela Năsëud și a studiat in Marămureș părțile dela muntele Gutiu, in Sătmar Șișeșcii, de unde a trecut in Selagiu, făcându-și recoltă pela Băseși, Zelau și Șimleu. De acolo are să vină la Orade și de aici va merge 'n părțile Beinsului, unde va fi insoțit de profesorul gimnasial de acolo dl V. Dumbrava.

✕ **Moștenitorul de tron Rudolf in Cernăuți** vizitând reședința greco-orientală, a fost salutat de mitropolitul Silvestru Morar-Andreevici și in limba ro-

mână, limbă în care nimene nu i-a vorbit în Bucovina. Moștenitorul de tron asigură pe mitropolitul de bunăvoință sa pentru biserica gr. or. După o rugăciune în capela mitropolitană, înaltul oșpe vizită salele ședințelor consistoriale și sinodale, sala reprezentativii, biblioteca arhiepiscopescă și seminarul.

Adunare învățătorească. Subreuniunea învățătorilor din protopopiatul Lupșei a ținut adunarea sa generală în 14/26 și 15/27 iunie în comuna Cacovajeri. În ședința primă se prezintă temele, care se deteră spre opinare comisiei constatătoare din S. Samoilă, I. Pașcu și I. Vesa. În ședința a doua V. Gan a citit raportul său despre decursul examenelor de vără la școlile din acel protopopiat. Tot atunci A. Muntean ceti disertația sa »Unele defecte ale învățătorilor noștri.« În ședința a treia s'au ceti disertațiile: »Enumerarea metodelui ceti-scrisului și rezultatul aceluia,« de V. Gan și »Ce poate face învățătorul din a sa parte, ca pruncii să cerceteze bine școlă« de Sim. Rotar. Prelegeri practice au ținut învățătorii Sim. Samoilă și Andrei Muntean. S'a hotărât ca la cursul de industrie din M-Ludoș să se trimită învățătorul Ioan Pașcu, pentru spese s'a făcut o colecție de 24 fl. începută cu 5 fl. de parocul din Ocoliușmare, dl Nistor Manciu.

Societatea „Transilvania“ din București are vacant cu începerea dela 1 oct. 1887 stipendiul. »A. Papiu Ilarian« în sumă de lei 1600 anual în aur. Acest stipendiu este destinat pentru studii la o academie de comerț. Pentru ocuparea lui se publică concurs. Sânt admiși la concurs numai tineri români de dincoace Carpați, fie din Transilvania, fie din părțile Ungariei, fie din Bucovina. — Doritorii de a-l obține vor adresa cererile lor în scris către comitetul societății »Transilvania«, București, strada Plantelor 24, cel mult până la 25 august st. v. a. c. și le vor însoți de următoarele acte: 1. Certificatul de botez. 2. Certificatul, că a terminat liceul și că a depus bacalauriatul (maturitatea), seu că a terminat o școlă reală, ori comercială secundară. 3. Certificatul de paupertate. 4. Să-și iee îndatorirea a se conforma dorinței exprimate în art. 4. din statute, adică de a-și aplica cunoștințele câștigate în partea locului, și în fine 5. Să-și iee îndatorirea, ca la terminul acestei să-și facă neapărat examenul. Neîndeplinirea acestei îndatoriri atrage după sine pierderea stipendiului.

Petrecere de vără. La clasică Detunata în Ardeal, în comuna Bucium de lângă Abrud, se va ține la 17 iulie o petrecere de vără, în folosul fondului Reuniunii femeilor române din Abrud, Abrudsat și giur. În cas de timp nefavorabil, petrecerea se va amâna pe ziua de 24 iulie și atunci, în cas de timp nefavorabil, se va ține în localitățile lui Al. Danciu în Bucium-Cerbul.

Regele și regina Serbiei s'au împăcat. Precum scriserăm și noi, regina a părăsit Belgradul înainte c'o lună, doră spre a nu se mai întorče. Ea s'a dus la Odessa, unde a fost foarte bine primită de cercurile rusești: el a mers la Viena. Resultatul a fost, că în scurt timp atât regele, cât și regina s'a întors la Belgrad. Înteu a sosit regele, care a făcut reginei o primire foarte cordială, sărutând-o mai de multe ori, precum și pe moștenitorul de tron.

Noul principe al Bulgariei. Principele Ferdinand Maximilian—Carol—Leopold—Maria, noul ales la tronul Bulgariei, s'a născut la 25 februarie 1861, și e al cincelea fiu al principelui August—Ludvic—Victor, mort la 26 iulie 1881, și al principesei Maria—Clementina—Carolina—Leopoldina—Clotilda de Orleans, fiica repositului rege al Franciei, Ludvic—Filip. Principele de Coburg se află în legături de familie cu regele Belgiei, prin căsătoria fratelui său mai mare Fi-

lip, general de honveți, cu principesa Luisa, fiica lui Leopold II; — cu împăratul Braziliei, prin căsătoria fratelui său, principele August, cu principesa Leopoldina a doua fiică a lui Don Pedro II; — cu casa de Austria, prin căsătoria surorii sale, principesa Clotilda, cu arhiducele Josif; — și cu casa de Bavaria, prin căsătoria surorii sale de a doua, principesa Amelia, cu principele Maximilian, duce de Bavaria. Principele de Coburg este acum oficer în regimentul 11 de husari din armata austriacă. Nou alesul principe a adresat sobraniei o depeșă, spunând că e mândru și mulțumitor pentru votul adunării naționale; fiind gata a primi, se va duce în Bulgaria, îndată ce Turcia și puterile vor recunoșce alegerea. Pân' acuma acesta recunoșcere n'a urmat. Se țice, că Rusia nu va consimți.

Clopotul împăratului. Dilele trecute fu consacrat la catedrala din Colonia, »clopotul împăratului«, ce a fost turnat cu material din tunurile franceze luate în războiul din 1870—71. Inscricția în limba latină vorbeșce despre recunoștința pe care imperatoarele victorioase o poartă divinei providențe. O altă inscripție aședată d'asupra armelor imperiului german țice: »Eu sânt clopotul împăratului și vestes mărirea lui: sânt la un post sfânt și cer cerului pacea și fericirea pentru imperiul Germaniei.« Clopotul cântăreșce 27,000 de kilo: numai limba țrage 800 kilogr: la turnarea lui s'au întrebuițat 22 tunuri și 2000 kilgr. aramă. Sunetul e în *ré seu ré bémol*.

Gluma unui student. Fiii muselor din Viena dau câte odată de lucru comisariatelor poliției. De-unădi un student, întorcându-se noptea dela cărciumă, avu un conflict cu un organ al siguranței publice și fu condamnat la o amendă de 10 florini. Hapul amar era anevoe de inghițit, dar discipolul muselor șciu să-l îndulcească. După multe amintiri netolositore de a plăti amenda și după amenințarea că, în cas de neplată, amenda se va preface într'un arest, studentul se prezintă la biuroul poliției cu un sac mare și greu de pânză spre a-și plăti amenda. »Ai să plătești de ce florini«, îl apostrofa funcționarul. »Așa e, i-am și adus!« Cu aceste cuvinte depuse sacul pe măsă. Funcționarul se uită cu mirare, când la sac, când la student, dar mirarea lui se prefăcu în grăză, recunoscând că suma amendei era în două mii bucăți de aramă de câte o jumătate de crucer. »Nu poți să-ți inchipuești, domnule«, țice studentul cu un aer de nevinovăție, »câtă osteneală am avut să adun din economiile mele această sumă.«

O aristocrată căpetenie de hoți. Înaintea tribunalului din Pultava s'a înfățișat dilele aceste, o bandă de tâlhari a cărei căpetenie era o damă nobilă, cu numele de Rustanovici. Banda era foarte bine organizată și cu greu se primiă cineva ca »membru« al ei. Fie-care membru mai înainte d'a fi primit era supus unei aspre cercetări de căpetenie, care dădea fie-căruia un rol deosebit. Dna Rustanovici era în totă puterea cuvântului absoluta stăpânitoare a omenilor sei, cari i se supuneau orbeșce. Ea distribuia lucrul, avea agenții sei stabili, cari vindeau obiectele furate și între membrii domnia un fel de comunism. Căpetenia făcea părți egale din produsul furturilor între membrii, făcându-și se înțelege partea leului. Banda își urmăria întreprinderile mai cu sēmă în guvernamentul Pultavei și își avea reședința principală într'o parte a țermului după Nipru. Poliția ș-a dat înzădar ani întregi osteneala de a pune mâna pe bandă, dar în urma admirabilei ei organizări, n'a fost cu putință celor mai dibaci polițai d'a prinde p'acești tâlhari. În cele din urmă, prin trădarea unuia dintre membrii, banda fu desoperită, prinsă și trădată justiției. Hoții cu căpetenia aveau în fața tribunalului o

ținută semetă și se înțelege de sine, că fură condamnați până la cel din urmă.

Dracul in biserică. In Canicatti un sat din apropierea Palermei in Italia, ȕilele trecute preotul in scop d'a domina mulțimea prin grăză infricoșată țină o predică asupra muncilor vecinice. Pe când zugrăvia iadul in cuvântarea ca să infricoșeze mai bine oile sale, preotul făcū să apară de-odată o figură neagră cu cōrne și cu cōdă și iluminată de rașele unui foc bengal. Femeile și copiii ce umpleau biserica. țipară cu grăză. cādēnd unul peste altul in mare parte leșinați. Una din femeile de față însărcinată lăpēdă, o altă a inebunit, ēr doi copii fură călcați și striviți de fugari! Ōmenii din sat in fața acestei catastrofe au voit să zdrobēscă pe preot, care inse simțind furia poprului, a fugit din sat ascundēndu-se in tōtă graba.

Un obicei de imitat. In Norvegia e un obicei, după care nu se permite fetelor să se mărite. până ce nu șciu perfect găti bucate. a cōce pāne. a tōrce și țese. Din cauza acēsta intre viitōrele mame de familie e o adevērată luptă de intrecere, căci tōte șciu bine, că numai aceea se va mărită mai curēnd. care va fi eșit summa cum laude. Esamenul anual in aceste folositōre arte e public. Cea dintēiu la esamen se mărită mai intēi. Celelalte trebuie se aștepte până vor eși și ele cu prima laudă. Avis domnișōrelor nōstre!

Șcrii scurte. *Da Gherla* se va deschide in august un cōrs de industrie, aurărit și colorit: instruitorul va fi invēțătorul Ioan Boeriu. *Cutremur de pământ* s'a simțit luni diminēta pe terenul Timișōra-Arad. mai mare a fost la Vinga. — *Pentru conferirea a patru stipēndii* cāte de 500 fl. din ajutorul de stat al archidiecesei sibiiane, care sūnt destinate pentru cvalificațiunea mai inaltă a clericilor din acea archidieceșă la vre-o universitate, se publică concurs cu termin până la 31 iuliu st. v. *Școala primară.* care se clădește pe strada Calvină in București. va purtă numele regretatului profesor Irimia Circa.

Salon higienic.

Sărutările copiilor. Un medic din Düsseldorf scrie: Este o datină urită și periculōsă. a sărutā copiii pe gură. Mulți copii mulțameșc āstor giugiuleli drăgășele difterita. Este greu a socoti, cāte casuri de difterită nu urmēză din acēsta nechibzuială a ōmenilor, dar aceea e sigur. că ōmeni mai inaintați in vērștă au adeseori difterită. inse in așă mică mesurā. incāt ei o socotesc acēsta numai ca o simplă recelă. și de aceea nici nu se feresc a veni in contact cu alții. Deōrece difterita se propagă in cele mai multe casuri prin transportarea directă a germeilor stricācioși, și fiindcă pentru transportare nu este alt mijloc mai potrivit, decāt sārutatul și fiindcă in fine sārutatul a devenit obicei in tōte ocaziunile. atunci de sigur nu e lucru bātător la ochi, că bōla acēsta devine epidemică. De și nu voesc să ȕic. că tōte casurile de difterită provin din sārutat, totuș este recomandabil, ca in creșcerea copiilor să se procedă cu mai puține giugiuleli.

Durerea de cap. A se tăia in dōue o lāmăe, a aplicā părțile plane ale celor dōue jumētăți asupra tēmpelor, și a le stringe tare cu o legătură impregiurul capului: durerea de cap dispere indata. Acest mijloc este unul din cele mai eficace și reușeșce nu numai contra cefalagiei, ce provine din frigurile palustre, dar și contra durerii de cap ordinare, și chiar contra migrenei simple. E bine a presără și puțină cafea rijnită pe cele dōue părți plane ale lāmăei.

Ghicituri.

Culese de Nicolae Corcheș.

Ce om este acela, carele de trăeșce o sută de ani, ȕiua nașcerii sale nu o ajunge, ci numai de dōue-deci și cinci de ori?

Acela ce s'a născut la 29 februaru.

Unde-e mai inalt dēlul?

Acolo unde e valea mai adāncă.

Ce este acea ce nașce pe mumă-sa sub pāmēt și mumă-sa o nașce de-asupra pāmētului?

Sēmēnța.

Ėrna vēră alerg și nici odată nu asud, in mânăie fluier, faurilor le sūnt de trebuință, puterea-mi este mare și trupul subțire?

Vēntul.

Numai așă vēd, decāt tu veȕi, măcar că fār de mine tu nu veȕi, șēua mi-o ingreuez, dar ochii tēi i ușurez și totuș pentru acēsta eu'nici o plată nu poftesc?

Ochilarii.

Pe mēsa domnilor e bucată, pe spatele soldatului greutate?

Vițelul.

Deslegarea ghicitōrei de șac din nr. 17.

Unde mergeți, unde mergeți negri nori?

Unde mergeți printre stele călători?

De ve duce in țēra mea și dorul greu,

I trimite salutare peptul meu;

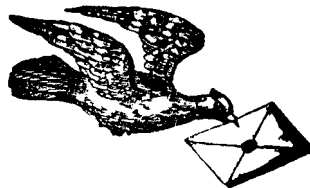
I trimite-o salutare ș-un suspin

Ș-un sārut ș-o 'mbrățigare ș-un dor lin.

Deslegare bună primirām dela dōmnele și dșōrele Victoria Em. Doctor n. Mircea, Eulalia Mureșan. Josefina Popescu, Stefania Pop, Maria Crișan și dela dl Sever Barbu lui Nicolae.

Premiul l'a dobândit dșōra Josefina Popescu.

Poșta Redacțiunii.

Budeni. A sosit tocmai la inchiciera foii. Nu va fi tārȕiu nici in nrul viitor.

Bēins. A sosit. I-l vom publicā indata ce va fi loc.

Iasi. ȕ-am trimis scrisōre particulară

Dnei A. G. Cu plăcere.

Drag. Nu putem intrebunță

ghiciturele; cea dintēie nu o pricepem, a dōua e prē cunoscută.

Călindarul sēptēmănei.

ȕiua sēpt.	Călindarul vechiu	Călind nou
	Dumineca 6. Ev. dela Mateiu c. 9, gl. 5, a invierii 6.	
Duminecā	5 Par. Atanasie Anton	17 Alexie
Luni	6 Cuv. Sisonie	18 Rosina
Martī	7 Cuv. Toma	19 Mariana
Mercuri	8 Mart. Procopie	20 Ilie
Joi	9 Mart. Pancratie	21 Paulina
Vineri	11 45 Mart. din Nicop.	22 Maria Mag.
Sāmbătā	10 Mart. Eufemia	23 Apolonia

Semestrul al doile

incepe cu numerul acesta. Aceia a cāror abonamente au expirat, sūnt rugați a le innoi de timpuriu, căci numai cu abonamente plătite regulat inainte putem să sustinem »Familia.« Cei ce nu vreu să mai fie abonați, binevoēscă a ne innapoiā numerul acesta, ca să-i ștergem din registrul abonaților.

☛☛☛ Cei ce āncă nu ș-au achitat abonamentele, binevoēscă a-și refui datorია, plătind pe viitor inainte, căci in casul contrar li se va sistā expedarea.

Proprietar, redactor respunȕător și editor: **IOSIF VULCAN.**

Cu tipariul lui Otto Hūgel in Oradea-mare.